

MUUDATUSETTEPANEKUD 001-068

Eelarvekomisjon

Raport

Eider Gardiazabal Rubial, Petri Sarvamaa

A8-0469/2018

Liidu eelarve kaitsmine, juhul kui liikmesriikides esineb üldistunud puudusi õigusriigi toimimises

Ettepanek võtta vastu määrus (COM(2018)0324 – C8-0178/2018 – 2018/0136(COD))

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) **Õigusriik on üks neist peamistest väärtustest, millel liit rajaneb.** Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 on meelde tuletatud, et tegemist on liikmesriikide ühiste väärtustega.

Muudatusettepanek

(1) **Liit rajaneb sellistel ühistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu (ELi lepingu) artiklis 2 ja liidu liikmesuse kriteeriumides. ELi lepingu artiklis 2 on meelde tuletatud, et tegemist on liikmesriikide ühiste väärtustega **ühiskonnas, kus valitsevad pluralism, mittediskrimineerimine, sallivus, õigus, solidaarsus ning naiste ja meeste võrdõiguslikkus.****

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1a) Liikmesriigid peaksid täitma oma kohustusi ning näitama nende tõelise täitmise eeskuju ja liikuma õigusriigi põhimõtte järgimise ühise tava kui universaalse väärtuse poole, mida kõik asjaomased isikud võrdselt kohaldavad. Nende põhimõtete täielik järgimine ja edendamine on kogu Euroopa projekti õiguspärasuse väga oluline eeltingimus ning põhitingimus, et kasvatada kodanike usaldust liidu vastu ja tagada liidu poliitika tõhus elluviimine.

Muudatusettepanek 3

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1b) ELi lepingu artikli 2, artikli 3 lõike 1 ja artikli 7 kohaselt on liidul võimalus tegutseda, et kaitsta oma põhiseaduslikku tuuma ja ühiseid väärtusi, millele liit on rajatud, sealhulgas eelarvepõhimõtteid. Liikmesriigid, liidu institutsioonid, organid ja asutused ning kandidaatriigid on kohustatud neid põhimõtteid ja väärtusi austama, kaitsma ja edendama ning neil on lojaalse koostöö kohustus.

Muudatusettepanek 4

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) Õigusriigi põhimõtte kohaselt peavad kõik avalikku võimu esindavad asutused tegutsema seadusega paika pandud piirides, kooskõlas demokraatlike väärtuste ja *põhiõigustega* ning sõltumatute ja

(2) Õigusriigi põhimõtte kohaselt peavad kõik avalikku võimu esindavad asutused tegutsema seadusega paika pandud piirides, kooskõlas demokraatlike väärtuste ja *põhiõiguste austamisega* ning sõltumatute

erapooletute kohtute järelevalve all. Eelkõige nõutakse, et tuleb järgida seaduslikkuse⁷, õiguskindluse⁸, täidesaatva võimu omavoli keelamise⁹, võimude lahususe¹⁰ ning *tõhusa ja sõltumatu* kohtuliku kaitse¹¹ põhimõtet¹².

---

⁷ Euroopa Kohtu otsus, 29. aprill 2004, CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, ECLI:EU:C:2004:236, punkt 63.

⁸ Euroopa Kohtu otsus, 12. november 1981, Amministrazione delle finanze dello Stato versus Srl Meridionale Industria Salumi ja teised; Ditta Italo Orlandi & Figlio ja Ditta Vincenzo Divella versus Amministrazione delle finanze dello Stato. Liidetud kohtuasjad 212 kuni 217/80, ECLI:EU:C:1981:270, punkt 10.

⁹ Euroopa Kohtu otsus, 21. september 1989, Hoechst, liidetud kohtuasjad 46/87 ja 227/88, ECLI:EU:C:1989:337, punkt 19.

¹⁰ Euroopa Kohtu otsus, 10. november 2016, Kovalkovas, C-477/16, ECLI:EU:C:2016:861, punkt 36; Euroopa Kohtu otsus, 10. november 2016, PPU Poltorak, C-452/16, ECLI:EU:C:2016:858, punkt 35; ning Euroopa Kohtu otsus, 22. detsember 2010, DEB, C-279/09, ECLI:EU:C:2010:811, punkt 58.

¹¹ Euroopa Kohtu otsus, 27. veebruar 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses vs. Tribunal de Contas, C-64/16, ECLI:EU:C:2018:117, punktid 31 ja 40–41;

¹² Komisjoni teatis „ELi uus õigusriigi tugevdamise raamistik“,

ja erapooletute kohtute järelevalve all. Eelkõige nõutakse, et tuleb järgida seaduslikkuse⁷, *sh seaduste läbipaistva, vastutustundliku ja demokraatliku jõustamise protsessi*, õiguskindluse⁸, täidesaatva võimu omavoli keelamise⁹, võimude lahususe¹⁰, *õiguskaitse kättesaadavuse* ning *sõltumatus* ja *erapooletus kohtus tõhusa* kohtuliku kaitse põhimõtet¹². *Nimetatud põhimõtteid kajastatakse muu hulgas Euroopa Nõukogu Veneetsia komisjoni tasandil ja ka Euroopa Inimõiguste Kohtu asjaomase kohtupraktika põhjal^{12a}.*

---

⁷ Euroopa Kohtu otsus, 29. aprill 2004, CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, ECLI:EU:C:2004:236, punkt 63.

⁸ Euroopa Kohtu otsus, 12. november 1981, Amministrazione delle finanze dello Stato versus Srl Meridionale Industria Salumi ja teised; Ditta Italo Orlandi & Figlio ja Ditta Vincenzo Divella versus Amministrazione delle finanze dello Stato. Liidetud kohtuasjad 212 kuni 217/80, ECLI:EU:C:1981:270, punkt 10.

⁹ Euroopa Kohtu otsus, 21. september 1989, Hoechst, liidetud kohtuasjad 46/87 ja 227/88, ECLI:EU:C:1989:337, punkt 19.

¹⁰ Euroopa Kohtu otsus, 10. november 2016, Kovalkovas, C-477/16, ECLI:EU:C:2016:861, punkt 36; Euroopa Kohtu otsus, 10. november 2016, PPU Poltorak, C-452/16, ECLI:EU:C:2016:858, punkt 35; ning Euroopa Kohtu otsus, 22. detsember 2010, DEB, C-279/09, ECLI:EU:C:2010:811, punkt 58.

¹¹ Euroopa Kohtu otsus, 27. veebruar 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses vs. Tribunal de Contas, C-64/16, ECLI:EU:C:2018:117, punktid 31 ja 40–41; *Euroopa Kohtu otsus, 25. juuli 2018, LM, C-216/18 PPU, ECLI:EU:C:2018:586, punktid 63–67.*

¹² Komisjoni teatis „ELi uus õigusriigi tugevdamise raamistik“,

COM(2014) 158 final, I lisa.

COM(2014) 158 final, I lisa.

*12^a Veneetsia komisjoni 4. aprilli
2011. aasta aruanne, uuring nr 512/2009
(CDL-AD(2011)003rev).*

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2a) 1993. aastal Euroopa Ülemkogu Kopenhaageni kohtumisel kehtestatud ja 1995. aastal Euroopa Ülemkogu Madridi kohtumisel tugevdatud ühinemiskriteeriumid ehk Kopenhaageni kriteeriumid on olulised tingimused, mida kõik kandidaatriigid peavad täitma, et saada liikmesriigiks. Nimetatud kriteeriumid hõlmavad demokraatiat tagavate institutsioonide stabiilsust, õigusriigi põhimõtet, inimõigusi ning vähemuste austamist ja kaitset, toimivat turumajandust ning suutlikkust tulla toime konkurentsi ja turujõududega ning suutlikkust täita liidu liikmesusest tulenevaid kohustusi.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2b) Kui kandidaatriik ei vasta nõutavatele standarditele, ei järgi nõutavaid väärtusi ega demokraatlikke põhimõtteid, lükkub liiduga ühinemine edasi, kuni riik vastab täielikult nimetatud standarditele. Kopenhaageni kriteeriumide alusel kandidaatriikidele pandud kohustused kehtivad liikmesriikidele ELi lepingu artiklis 2 ja ELi lepingu artiklis 4 sätestatud lojaalse koostöö põhimõtte kohaselt ka pärast

liiduga ühinemist. Liikmesriike tuleks seega korrapäraselt hinnata, et kontrollida, et nende seadused ja tavad oleksid jätkuvalt kooskõlas nimetatud kriteeriumide ja ühiste väärtustega, millel liit rajaneb, luues sellega tugeva õigus- ja haldusraamistiku liidu poliitika rakendamiseks.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) **Õigusriik** on *eeltingimus* kaitsmaks teisi põhiväärtusi, millel liit rajaneb, näiteks vabadust, demokraatiat, võrdsust ja inimõiguste austamist. Õigusriigi põhimõtte austamine on lahutamatult seotud demokraatia ja põhiõiguste austamisega: ei saa olla demokraatiat ja põhiõiguste austamist ilma õigusriigi põhimõtte austamiseta ja vastupidi.

Muudatusettepanek

(3) **Kuigi liidu väärtusi ei ole seatud tähtsuse järjekorda**, on **õigusriigi põhimõtte austamine väga oluline** kaitsmaks teisi põhiväärtusi, millel liit rajaneb, näiteks vabadust, demokraatiat, võrdsust ja inimõiguste austamist. Õigusriigi põhimõtte austamine on lahutamatult seotud demokraatia ja põhiõiguste austamisega: ei saa olla demokraatiat ja põhiõiguste austamist ilma õigusriigi põhimõtte austamiseta ja vastupidi. **Demokraatiat, õigusriigi põhimõtteid ja põhiõigusi käsitleva sise- ja välispoliitika ühtsus ja järjepidevus on liidu usaldusväärse jaoks keske tähtsusega.**

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) **Kohtuorganid peaksid tegutsema sõltumatult ja erapooletult** ning uurimistalitused ja prokuratuur peaksid olema suutelised oma ülesandeid nõuetekohaselt täitma. Neid tuleks toetada piisavate ressursside ja menetlustega, mis aitaksid neil tõhusalt toimida ja täiel

Muudatusettepanek

(6) **Kohtusüsteemi sõltumatus ja erapooletus peaks olema alati tagatud** ning uurimistalitused ja prokuratuur peaksid olema suutelised oma ülesandeid nõuetekohaselt täitma. Neid tuleks toetada piisavate ressursside ja menetlustega, mis aitaksid neil tõhusalt toimida ja täiel

määral austada õigust õiglasele kohtumenetlusele. Need tingimused peavad olema täidetud, et tagada miinimumkaitse avaliku sektori asutuste õigusvastaste ja meelevaldsete otsuste vastu, mis võivad kahjustada liidu finantshuve.

määral austada õigust õiglasele kohtumenetlusele. Need tingimused peavad olema täidetud, et tagada miinimumkaitse avaliku sektori asutuste õigusvastaste ja meelevaldsete otsuste vastu, mis võivad kahjustada **neid aluspõhimõtteid ja** liidu finantshuve.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7a) Prokuratuuri ja kohtusüsteemi sõltumatus tähendab nii prokuratuuri ja kohtute kui ka prokuröride ja kohtunike ametlikku (de jure) ja tegelikku (de facto) sõltumatust.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8) Õigusriigi põhimõtte austamine ei ole oluline ainult liidu kodanike jaoks, vaid ka ärialgatuste, innovatsiooni ja investeringute jaoks ning selleks, et siseturg saaks nõuetekohaselt toimida, sest see turg edeneb **kõige paremini** kindlas õigus- ja institutsioonilises raamistikus.

(8) Õigusriigi põhimõtte austamine ei ole **väga** oluline ainult liidu kodanike jaoks, vaid ka ärialgatuste, innovatsiooni ja investeringute, **majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse** jaoks ning selleks, et siseturg saaks nõuetekohaselt toimida, sest see turg edeneb **kestlikult ainult** kindlas õigus- ja institutsioonilises raamistikus.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8a) Olemasolevate liidu

seiremehhanismide, nagu koostöö- ja kontrollimehhanismi, õigusemõistmise tulemustabeli ja korrupsioonivastase võitluse aruannete lõimimine laiemasse õigusriigi põhimõtete seireraamistikku võiks anda tulemuseks tulemuslikuma ja tõhusama kontrollimehhanismi liidu finantshuvide kaitsmiseks.

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8b) Vähene läbipaistvus, meelevaldne diskrimineerimine, konkurentsimoonutused ja ebavõrdsed tingimused siseturul ja väljaspool seda, ühtse turu usaldusväarsuse ning maksusüsteemi õigluse, stabiilsuse ja õiguspärasuse kahjustamine, suurem majanduslik ebavõrdsus, ebaõiglane konkurents riikide vahel, sotsiaalne rahulolematuse, usaldamatus ja demokraatia defitsiit on kahjulike maksustamistavade mõned negatiivsed tagajärjed.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10a) Liidu käsutuses on palju vahendeid ja protsesse ELi lepingus sätestatud põhimõtete ja väärtuste täieliku ja nõuetekohase kohaldamise tagamiseks, kuid praegu ei reageeri liidu institutsioonid kiirelt ja mõjusalt, eelkõige usaldusväärse finantsjuhtimise tagamise eesmärgil. Olemasolevaid vahendeid tuleks õigusriigi põhimõtete mehhanismi raamistikus tugevdada, hinnata ja

täiendada, et need oleksid piisavad ja mõjusad.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Liikmesriikides õigusriigi toimimises esinevad üldistunud puudused, mis häirivad eelkõige avaliku sektori asutuste nõuetekohast toimimist ja tõhusat kohtulikku kontrolli, võivad liidu finantshuve tugevasti kahjustada.

Muudatusettepanek

(11) Liikmesriikides õigusriigi toimimises esinevad üldistunud puudused, mis häirivad eelkõige avaliku sektori asutuste nõuetekohast toimimist ja tõhusat kohtulikku kontrolli, võivad liidu finantshuve tugevasti kahjustada. ***Kui tehakse kindlaks üldistunud puudus, tuleb sellist puudust tulemuslikult uurida ning kohaldada mõjusaid ja proportsionaalseid meetmeid mitte ainult selleks, et kindlustada liidu finantshuve, sh tulude tulemuslikku kogumist, vaid ka selleks, et tagada üldsuse usaldus liidu ja selle institutsioonide vastu. Üksnes siis, kui sõltumatud kohtud tagavad õigusriigi toimimise ja õiguskindluse kõigis liikmesriikides, on võimalik tagada ELi eelarvevahendite piisav kaitse.***

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11a) Komisjon hindab maksudest kõrvalehoidumise ja maksustamise vältimise suuruseks kuni 1 triljonit eurot aastas. Sellise tegevuse negatiivne mõju liikmesriikide eelarvetele ja liidu eelarvele ning kodanikele on ilmne ning võib vähendada usaldust demokraatia vastu.

Muudatusettepanek 16

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11 b) Äriühingu tulumaksu vältimine mõjutab otseselt liikmesriikide eelarveid ja liidu eelarvet ning maksukoormuse jagunemist maksumaksjate kategooriate ja majandustegurite vahel.

Muudatusettepanek 17

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11c) Liikmesriigid peaksid kohaldama lojaalse koostöö põhimõtet täies mahus maksukonkurentsi küsimustes.

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11d) Komisjon peaks aluslepingute täitmise järelevalvajana tagama, et liidu õigust ja liikmesriikide lojaalse koostöö põhimõtet järgitakse täielikult.

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11e) Liikmesriikide maksupoliitika hindamine ja seire liidu tasandil tagaks, et liikmesriikides ei rakendata uusi kahjulikke maksumeetmeid. Ühtset turgu kaitseks ja tagaks selle nõuetekohase ja

sidusa toimimise, kui jälgitaks, kuidas liikmesriigid, nende jurisdiktsioonid, piirkonnad või muud haldusstruktuurid järgivad koostööd mittetegevate jurisdiktsioonide ühist liidu nimekirja.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Üldistunud puuduse tuvastamine nõuab komisjonilt kvalitatiivset hinnangut. See hinnang **võib põhineda** tabel, mis pärineb kõigist **kättesaadavatest** allikatest ja tunnustatud asutustelt, sealhulgas Euroopa Liidu Kohtu otsustel, kontrollikoja aruannetel ning asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide **ja võrgustike**, näiteks Euroopa Nõukogu organite ning Euroopa ülemkohtute ja kohtute nõukogude võrgustike järeldestel ja soovitudel.

Muudatusettepanek

(12) Üldistunud puuduse tuvastamine nõuab komisjonilt **põhjalikku** kvalitatiivset hinnangut. See hinnang **peaks olema objektiivne, erapooletu ja läbipaistev ning põhinema** tabel, mis pärineb kõigist **asjaomastest** allikatest, **võttes arvesse liidu ühinemisläbirääkimiste kontekstis kasutatud kriteeriumeid, eelkõige kohtusüsteemi ja põhiõigusi, õigust, vabadust ja turvalisust ning finantskontrolli ja maksustamist käsitlevaid õigustiku peatükke, samuti suuniseid, mida kasutatakse koostöö- ja kontrollimehhanismi kontekstis, et jälgida liikmesriigi arengut**, ja tunnustatud asutustelt, sealhulgas Euroopa Liidu Kohtu **ja Euroopa Inimõiguste Kohtu** otsustel, **Euroopa Parlamendi resolutsioonidel**, kontrollikoja aruannetel ning asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide, näiteks Euroopa Nõukogu organite **(sh eelkõige Veneetsia komisjoni õigusriigi kontrollnimekiri)** ning **asjaomaste rahvusvaheliste võrgustike**, näiteks Euroopa ülemkohtute ja kohtute nõukogude võrgustike järeldestel ja soovitudel.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(12a) Tuleks luua sõltumatutest riigiõiguse ning finants- ja eelarveküsimuste ekspertidest koosnev nõuandekolleegium, et abistada komisjoni üldistunud puuduste hindamisel. Kõnealune kolleegium peaks korraldama igas liikmesriigis igal aastal sõltumatu hindamise õigusriigi põhimõtetega seotud küsimustes, mis kahjustavad või võivad kahjustada usaldusväärset finantsjuhtimist või liidu finantshuvide kaitset, võttes arvesse kõikidest asjaomastest allikatest ja tunnustatud institutsioonidelt saadud teavet. Kui komisjon teeb otsuse võimalike meetmete vastuvõtmise või tühistamise kohta, peaks ta võtma arvesse nimetatud kolleegiumi arvamusi.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13) **Kindlaks tuleks** määrata üldistunud puuduste ilmnemise korral võetavad meetmed ja nende vastuvõtmiseks kohaldatav menetlus. Need meetmed peaksid hõlmama maksete ja kulukohustuste peatamist, rahastamise vähendamist olemasolevate kulukohustuste raames ning keeldu võtta teatavate vahendite saajate vastu uusi kohustusi.

(13) **Tuleks** määrata **kindlaks** üldistunud puuduste ilmnemise korral võetavad meetmed ja nende vastuvõtmiseks kohaldatav menetlus. Need meetmed peaksid hõlmama maksete ja kulukohustuste peatamist, rahastamise vähendamist olemasolevate kulukohustuste raames ning keeldu võtta teatavate vahendite saajate vastu uusi kohustusi.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14a) On väga oluline, et lõplike vahendite

või toetuste saajate õigustatud huvid oleksid üldistunud puuduste ilmnemise korral meetmete vastuvõtmisel nõuetekohaselt kaitstud. Komisjon peaks meetmete vastuvõtmise kaalumisel võtma arvesse nende võimalikku mõju lõplikele vahendite või toetuste saajatele. Et tugevdada lõplike vahendite või toetuste saajate kaitset, peaks komisjon andma veebisaidi või internetiportaali kaudu teavet ja suuniseid koos piisavate vahenditega, et teavitada komisjoni mis tahes rikkumisest, mis on seotud valitsussektori üksuste ja liikmesriikide õigusliku kohustusega jätkata maksete tegemist pärast meetmete vastuvõtmist käesoleva määruse alusel. Tagamaks, et valitsussektori üksused või liikmesriigid maksaksid lõplike vahendite või toetuste saajatele tegelikult välja tasuda tulevad summad, peaks komisjonil olema vajaduse korral võimalik nõuda tagasi makseid, mis on tehtud nendele üksustele, või vajaduse korral teha finantskorrektsioone, vähendades toetust programmile, ja kanda samaväärne summa üle liidu reservi, et kasutada seda lõplike vahendite või toetuste saajate kasuks.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Käesoleva määruse ühetaolise rakendamise tagamiseks ja võttes arvesse käesoleva määruse alusel kehtestatavate meetmete finantsmõju tähtsust, tuleks rakendusvolitused anda **nõukogule, kes peaks tegema otsuse komisjoni ettepaneku põhjal. Selleks et hõlbustada liidu finantshuvide kaitseks vajalike otsuste vastuvõtmist, tuleks kasutada kvalifitseeritud häälteenamust nõudvat pöördhääletust.**

Muudatusettepanek

(15) Käesoleva määruse ühetaolise rakendamise tagamiseks ja võttes arvesse käesoleva määruse alusel kehtestatavate meetmete finantsmõju tähtsust, tuleks rakendusvolitused anda **komisjonile.**

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15a) Võttes arvesse käesoleva määruse kohaselt kehtestatud meetmete mõju liidu eelarvele, peaksid need jõustuma alles pärast seda, kui Euroopa Parlament ja nõukogu on kiitnud heaks vastuvõetud meetmete väärtusega samaväärse summa ümberpaigutamise eelarvereservi. Lihtsustamaks otsuste vastuvõtmist, mida on vaja liidu finantshuvide kaitsmiseks, tuleks selline ümberpaigutamine lugeda heakskiidetuks, kui Euroopa Parlament või nõukogu neid kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul (nõukogu puhul kvalifitseeritud häälteenamusega) ei muuda ega tagasi ei lükka.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16) Enne mis tahes meetme vastuvõtmise ettepaneku esitamist käesoleva määruse alusel peaks komisjon asjaomasele liikmesriigile teatama, miks ta arvab, et selles liikmesriigis võib esineda õigusriigi toimimises **üldistunud puudus**. Liikmesriigile tuleks anda võimalus esitada oma märkused. Komisjon **ja nõukogu peaksid** neid märkusi arvesse võtma.

(16) Enne mis tahes meetme vastuvõtmise ettepaneku esitamist käesoleva määruse alusel peaks komisjon asjaomasele liikmesriigile teatama, miks ta arvab, et selles liikmesriigis võib esineda **üldistunud puudus** õigusriigi toimimises. **Komisjon peaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule igast sellisest teatest ning selle sisust viivitamata teada andma.** **Asjaomasele** liikmesriigile tuleks anda võimalus esitada oma märkused. Komisjon **peaks** neid märkusi arvesse võtma.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Kui olukord, mis on viinud peatava mõjuga meetmete võtmiseni **komisjon ettepaneku alusel**, on piisavalt heastatud, peaks **nõukogu** need meetmed tühistama.

Muudatusettepanek

(17) Kui olukord, mis on viinud peatava mõjuga meetmete võtmiseni, on piisavalt heastatud, peaks **komisjon** need meetmed tühistama **ning tegema Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku vabastada täielikult või osaliselt kõnealuste meetmetega seotud eelarvereserv**.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) **Komisjon peaks teavitama Euroopa Parlamenti igast käesoleva määruse alusel ette pandud ja vastu võetud meetmest,**

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõik 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) „õigusriik“ – **Euroopa Liidu** lepingu artiklis 2 osutatud liidu **väärtus**, mis hõlmab järgmisi põhimõtteid: seaduslikkus, mis tähendab seaduste kehtestamise läbipaistvat, aruandekohustuslikku, demokraatlikku ja pluralistlikku protsessi; õiguskindlus; täidesaatva võimu omavoli keelamine; **sõltumatute kohtute pakutav** tõhus kohtulik kaitse, sealhulgas põhiõiguste kohtulik kaitse; **ning** võimude **lahusus** ja võrdsus seaduse ees;

Muudatusettepanek

a) „õigusriik“ – **riik, mis põhineb ELi** lepingu artiklis 2 osutatud liidu **väärtustel ja liidu liikmesuse kriteeriumidel, millele on osutatud selle lepingu artiklis 49; see** hõlmab järgmisi põhimõtteid: seaduslikkus, mis tähendab seaduste kehtestamise läbipaistvat, aruandekohustuslikku, demokraatlikku ja pluralistlikku protsessi; õiguskindlus; täidesaatva võimu omavoli keelamine; **õiguskaitse kättesaadavus ning** tõhus kohtulik kaitse **sõltumatutes ja**

erapooletutes kohtutes, sealhulgas põhiõiguste kohtulik kaitse, *nagu on sätestatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja rahvusvahelistes inimõigusi käsitlevates lepingutes*; võimude *lahusus*; *diskrimineerimise keeld* ja võrdsus seaduse ees;

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) „üldistunud puudus õigusriigi toimimises“ – avaliku sektori asutuste laialdane või korduv tegevus või tegevusetus või meede, mis kahjustab õigusriigi toimimist;

Muudatusettepanek

b) „üldistunud puudus õigusriigi toimimises“ – avaliku sektori asutuste laialdane või korduv tegevus või tegevusetus või meede, mis kahjustab õigusriigi toimimist, *kuna kahjustab või võib kahjustada usaldusväärse finantsjuhtimise või liidu finantshuvide kaitse põhimõtet; üldistunud puudus õigusriigi toimimises võib tuleneda ka süsteemsest ohust ELi toimimise lepingu artiklis 2 sätestatud liidu väärtustele, mis kahjustavad või võivad kahjustada usaldusväärse finantsjuhtimise või liidu finantshuvide kaitse põhimõtet*;

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) „valitsemissektori üksus“ – iga avaliku sektori asutus igal valitsemistasandil, sealhulgas riiklik, piirkondlik ja kohalik ametiasutus, aga ka liikmesriigi organisatsioon määruse (EL, Euratom) nr [...] („finantsmäärus“) [artikli 2 punkti 42] tähenduses.

Muudatusettepanek

c) „valitsemissektori üksus“ – iga avaliku sektori asutus igal valitsemistasandil, sealhulgas riiklik, piirkondlik ja kohalik ametiasutus, aga ka liikmesriigi organisatsioon *Euroopa Parlamendi ja nõukogu* määruse (EL, Euratom) *2018/10461^{1a}* („finantsmäärus“) *artikli 2* punkti 42 tähenduses.

1a Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 2a

Üldistunud puudused

Üldistunud puuduseks õigusriigi toimimises loetakse eelkõige järgmine tegevus, mis kahjustab või võib kahjustada usaldusväärse finantsjuhtimise või liidu finantshuvide kaitse põhimõtet:

- a) kohtusüsteemi sõltumatuse ohustamine, sh mis tahes piirangute kehtestamine kohtute võimele täita iseseisvalt oma ametiülesandeid väljastpoolt tuleva sekkumisega sõltumatuse tagatistesse, kohtuotsuste tegemise takistamisega väljastpoolt tulevate korralduste alusel, kohtute töötajate määramise ja ametiaja meelevaldse läbivaatamisega või kohtute töötajate mõjutamisega mis tahes viisil, mis kahjustab nende erapooletust või millega rikutakse juristide sõltumatust;*
- b) suutmatuse ennetada või korrigeerida avaliku sektori asutuste, sealhulgas õiguskaitseasutuste õiguseid otsuseid või määrata selliste otsuste eest karistusi, keeldumine*

võimaldada rahalisi vahendeid ja inimressursse, kahjustades sellega asutuste nõuetekohast toimimist, või suutmatus tagada huvide konflikti puudumine;

c) õiguskaitsevahendite kättesaadavuse ja mõjususe piiramine, muu hulgas piiravate menetlusnõuete kaudu, kohtuotsuste puudulik rakendamine või õigusrikkumiste mõjusa uurimise, nende eest süüdistuse esitamise või nende eest karistuste määramise piiramine;

d) liidu liikmesusega seotud kohustusi puudutava liikmesriigi haldussuutlikkuse ohustamine, millega ohustatakse muu hulgas suutlikkust täita tulemuslikult eeskirju, standardeid ja poliitikat, mis moodustavad liidu õigustiku;

e) meetmed, millega nõrgendatakse juristi ja kliendi vahelise konfidentsiaalse suhtluse kaitset.

(Vt artikli 3 lõike 2 kohta tehtud muudatusettepanekut.)

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Meetmed

Liidu finantshuvide ohustamine

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. *Kui liikmesriigis esineb õigusriigi toimimises üldistunud puudus, mis kahjustab või ohustab kahjustada usaldusväärse finantsjuhtimise või liidu finantshuvide kaitse põhimõtet, tuleb võtta asjakohaseid meetmeid, eelkõige juhul kui*

1. *Võidakse kindlaks määrata liikmesriigis esinev üldistunud puudus õigusriigi toimimises, kui see mõjutab või võib mõjutada eelkõige üht või mitut järgmistest asjaoludest:*

ohus on:

Muudatusettepanek 35

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) asjaomase liikmesriigi selliste avaliku sektori asutuste nõuetekohane toimimine, kes täidavad liidu eelarvet, eelkõige korraldavad riigihankeid või toimetavad toetuste andmise menetlusi **ning teevad järelevalvet ja kontrolli;**

Muudatusettepanek

a) asjaomase liikmesriigi selliste avaliku sektori asutuste nõuetekohane toimimine, kes täidavad liidu eelarvet, eelkõige korraldavad riigihankeid või toimetavad toetuste andmise menetlusi;

Muudatusettepanek 36

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – punkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) turumajanduse nõuetekohane toimimine, millega austatakse konkurents- ja turujõude liidus ning täidetakse tulemuslikult liikmesuskohustusi, pidades muu hulgas kinni poliitilise, majandus- ja rahaliidu eesmärgist;

Muudatusettepanek 37

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – punkt a b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ab) finantskontrolli, seiret ning sise- ja välisauditeid tegevate asutuste nõuetekohane toimimine ning mõjusate ja läbipaistvate finantsjuhtimis- ja aruandlussüsteemide nõuetekohane toimimine;

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) uurimistalituste ja prokuratuuri nõuetekohane toimimine seoses pettuse *eest süüdistuse esitamise*, korrupsiooni või liidu eelarve täitmisega seotud muude liidu õiguse *rikkumistega*;

Muudatusettepanek

b) uurimistalituste ja prokuratuuri nõuetekohane toimimine seoses pettuse, *sh maksupettuse*, korrupsiooni või liidu eelarve täitmisega seotud muude liidu õiguse *rikkumiste eest süüdistuse esitamisega*;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) tõhus kohtulik kontroll, mida teevad sõltumatud kohtud punktides a ja b osutatud asutuste tegevuse või tegevusetuse üle;

Muudatusettepanek

c) tõhus kohtulik kontroll, mida teevad sõltumatud kohtud punktides a, *a b* ja b osutatud asutuste tegevuse või tegevusetuse üle;

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) pettuse, korrupsiooni või liidu eelarve täitmisega seotud muude liidu õiguse rikkumiste ennetamine või nende eest karistamine ning vahendite saajatele tõhusate ja hoiatavate karistuste määramine siseriiklike kohtute või haldusasutuste poolt;

Muudatusettepanek

d) pettuse, *sh maksupettuse*, korrupsiooni või liidu eelarve täitmisega seotud muude liidu õiguse rikkumiste ennetamine või nende eest karistamine ning vahendite saajatele tõhusate ja hoiatavate karistuste määramine siseriiklike kohtute või haldusasutuste poolt;

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõige 1 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) maksupettuse ja maksukonkurentsi ennetamine või selle eest karistamine ja nende asutuste nõuetekohane toimimine, kes aitavad kaasa halduskoostööle maksuküsimustes;

Muudatusettepanek 42

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(f) tõhus ja õigeaegne koostöö Euroopa Pettustevastase Ameti ja Euroopa Prokuratuuriga nende uurimiste või süüdistuste esitamise raames vastavalt nende asjaomastele õigusaktidele ja lojaalse koostöö põhimõttele.

f) tõhus ja õigeaegne koostöö Euroopa Pettustevastase Ameti ja, ***kui asjaomane liikmesriik selles osaleb, siis*** Euroopa Prokuratuuriga nende uurimiste või süüdistuste esitamise raames vastavalt nende asjaomastele õigusaktidele ja lojaalse koostöö põhimõttele;

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 1 – punkt f a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fa) liidu eelarve nõuetekohane täitmine pärast põhiõiguste süsteemset rikkumist;

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Üldistunud puudusena õigusriigi toimimises võib käsitada eelkõige järgmist:

välja jätud

(a) kohtute sõltumatuse ohustamine;

(b) suutmatus ennetada või korrigeerida avaliku sektori asutuste,

sealhulgas õiguskaitseasutuste meelevaldseid otsuseid või määrata selliste otsuste eest karistusi, keeldumine võimaldada rahalisi vahendeid ja inimressursse, kahjustades sellega asutuste nõuetekohast toimimist, või suutmatus tagada huvide konflikti puudumine;

(c) õiguskaitsevahendite kättesaadavuse ja tõhususe piiramine, muu hulgas piiravate menetlusnõuete kaudu, kohtuotsuste puudulik rakendamine või õigusrikkumiste tõhusa uurimise, nende eest süüdistuse esitamise või nende eest karistuste määramise piiramine.

(Vt muudatusettepanekut artikli 2 a (uus) kohta.)

Muudatusettepanek 45

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3a

Sõltumatute ekspertide kolleegium

1. Komisjon moodustab sõltumatute ekspertide kolleegiumi (edaspidi „kolleegium“).

Sinna kuuluvad sõltumatud riigiõiguse ning finants- ja eelarveküsimuste eksperdid. Iga liikmesriigi parlament nimetab ühe eksperdi ja Euroopa Parlament nimetab viis eksperti. Kolleegiumi koosseisus tuleb tagada sooline tasakaal.

Kui see on asjakohane, võib vastavalt lõikes 6 osutatud töökorrale kutsuda kolleegiumisse vaatlejaks asjaomaste organisatsioonide ja võrgustike, nt teaduste ja humanitaarteaduste akadeemiate Euroopa föderatsiooni, inimõiguste edendamise ja kaitse eest vastutavate riigiasutuste Euroopa võrgustiku, Euroopa Nõukogu organite,

Euroopa Nõukogu kohtute efektiivsust hindava komisjoni, Euroopa Advokatuuride ja Õigusliitude Nõukogu, maksuõigusvõrgustiku, Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni esindajaid.

2. Kolleegiumi nõuandvate ülesannete eesmärk on aidata komisjonil selgitada välja liikmesriigis esinevad üldistunud puudused õigusriigi toimimises, mis kahjustavad või võivad kahjustada usaldusväärse finantsjuhtimise või liidu finantshuvide kaitse põhimõtet.

Kolleegium hindab igal aastal olukorda kõigis liikmesriikides kvantitatiivsete ja kvalitatiivsete kriteeriumide ja teabe alusel, võttes nõuetekohaselt arvesse artikli 5 lõikes 2 osutatud teavet ja suuniseid.

3. Igal aastal avaldab kolleegium kokkuvõtte oma järeldustest.

4. Nõuandvat ülesannet täites ja võttes arvesse lõikes 2 esitatud kaalutluste tulemusi, võib kolleegium esitada oma arvamuse liikmesriigis esineva üldistunud puuduse kohta õigusriigi toimimises.

Arvamuse esitamisel püüab kolleegium saavutada konsensuse. Kui konsensusele ei jõuta, väljendab kolleegium oma arvamust oma liikmete lihthääleenamusega.

5. Komisjon võtab rakendusaktide vastuvõtmisel vastavalt artikli 5 lõikele 6 ja artikli 6 lõikele 2 arvesse kõiki asjakohaseid arvamusi, mille kolleegium on esitanud kooskõlas käesoleva artikli lõikega 4.

6. Kolleegium valib oma liikmete hulgast esimehe. Kolleegium kehtestab oma töökorra.

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Meetmete sisu

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

1. Ühe järgneva asjakohase meetme või mitu sellist meetet võib vastu võtta,

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Võetud meetmed peavad olema proportsionaalsed õigusriigi toimimises esineva üldistunud puuduse laadi, raskusastme ja ulatusega. Meetmed peaksid olema võimalikult suurel määral suunatud puuduse tõttu kahjustunud või potentsiaalselt kahjustunud liidu meetmetele.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liidu eelarve kaitsmise meetmed

Muudatusettepanek

1. Kui artikli 3 tingimused on täidetud, võib vastu võtta ühe või mitu järgmistest meetmetest:

Muudatusettepanek

3. Võetud meetmed peavad olema proportsionaalsed õigusriigi toimimises esineva üldistunud puuduse laadi, raskusastme, **kestuse** ja ulatusega. Meetmed peaksid olema võimalikult suurel määral suunatud puuduse tõttu kahjustunud või potentsiaalselt kahjustunud liidu meetmetele.

3a. Komisjon annab lõplike vahendite või toetuste saajate huvides teavet ja suuniseid lõikes 2 osutatud liikmesriikide kohustuste kohta veebisaidi või internetiportaali kaudu.

Ühtlasi annab komisjon samal veebisaidil või portaalis lõplike vahendite või toetuste saajatele piisavad vahendid, et teavitada komisjoni nende kohustuste mis tahes rikkumisest, mis nende lõplike vahendite või toetuste saajate arvates neid otseselt mõjutab. Käesolevat lõiget kohaldatakse viisil, mis tagab liidu õiguse rikkumisest teatavate isikute kaitse kooskõlas direktiivis XXX (direktiiv liidu õiguse rikkumisest teatavate isikute kaitse kohta) sätestatud põhimõtetega. Komisjon võib kõnealuse lõike kohaselt lõplike vahendite või toetuste saajate esitatud teavet arvesse võtta üksnes juhul, kui sellega on kaasas tõend selle kohta, et asjaomane lõplike vahendite või toetuste saaja on esitanud pädevale asutusele ametliku kaebuse.

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3b. *Komisjon tagab lõplike vahendite või toetuste saajate lõike 3a kohaselt esitatud teabe põhjal, et kõik summad, mida valitsusemissektori üksused või liikmesriigid peavad lõike 2 kohaselt maksma, makstakse lõplike vahendite või toetuste saajatele välja.*

Vajaduse korral:

a) *finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punkti c kohaselt hallatavate liidu eelarvest eraldatud rahaliste vahendite puhul teeb komisjon järgmist:*

i) *nõuab tagasi maksed, mis tehti finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punkti c alapunktides v-vii osutatud asutustele summas, mis on võrdne summaga, mida ei makstud kõnealuse artikli lõiget 2 rikkudes välja lõplike vahendite või toetuste saajatele;*

ii) *kannab nõukogu määruse XXX (mitmeaastase finantsraamistiku määrus)*

artiklis 12 osutatud liidu reservi üle summa, mis on võrdne eelmises punktis osutatud summaga. Nimetatud summat käsitatakse kasutamata jäänud varuna nõukogu määruse XXX (mitmeaastase finantsraamistiku määrus) artikli 12 lõike 1 punkti a tähenduses ning see võetakse kasutusele nõukogu määruse XXX (mitmeaastase finantsraamistiku määrus) artikli 12 lõike 2 kohaselt nii palju kui võimalik kõnealuse artikli lõikes 2 osutatud lõplike vahendite ja toetuste saajate kasuks;

b) finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punkti b kohaselt hallatavate liidu eelarvest eraldatud rahaliste vahendite puhul:

i) kõnealuse artikli lõikes 2 osutatud valitsusasutuste või liikmesriikide kohustust käsitatakse liikmesriikide kohustusena määruse XXX (ühissätete määrus) [artikli 63] tähenduses. Kohustuse rikkumist käsitletakse vastavalt määruse XXX (ühissätete määrus) [artiklile 98];

ii) komisjon kannab määruse (EL) nr XXX (mitmeaastase finantsraamistiku määrus) artiklis 12 osutatud liidu reservi üle summa, mis saadakse fondide vähenenud toetuse arvelt programmile XXX määruse XXX (ühissätete määrus) [artikli 98] alusel. Nimetatud summat käsitatakse kasutamata jäänud varuna nõukogu määruse XXX (mitmeaastase finantsraamistiku määrus) artikli 12 lõike 1 punkti a tähenduses ning see võetakse kasutusele nõukogu määruse XXX (mitmeaastase finantsraamistiku määrus) artikli 12 lõike 2 kohaselt nii palju kui võimalik kõnealuse artikli lõikes 2 osutatud lõplike vahendite ja toetuste saajate kasuks.

Muudatusettepanek 51

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Kui komisjon leiab, et tal on piisavalt alust arvata, et artiklis 3 sätestatud tingimused on täidetud, saadab ta asjaomasele liikmesriigile kirjaliku teate, milles on esitatud komisjoni arvamuse aluseks olevad põhjused.

Muudatusettepanek

1. Kui komisjon leiab **kolleegiumi arvamust arvesse võttes**, et tal on piisavalt alust arvata, et artiklis 3 sätestatud tingimused on täidetud, saadab ta asjaomasele liikmesriigile kirjaliku teate, milles on esitatud komisjoni arvamuse aluseks olevad põhjused. **Komisjon annab Euroopa Parlamendile ja nõukogule igast sellisest teatest ning selle sisust viivitamata teada.**

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. **Komisjon võib võtta** arvesse kogu asjakohast teavet, sealhulgas Euroopa Liidu Kohtu otsuseid, kontrollikoja aruandeid ning asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide järeltusi ja soovitusi.

Muudatusettepanek

2. **Hinnates, kas artikli 3 tingimused on täidetud, võtab komisjon** arvesse kogu asjakohast teavet, sealhulgas **kolleegiumi arvamusi**, Euroopa Liidu Kohtu otsuseid, **Euroopa Parlamendi resolutsioone**, kontrollikoja aruandeid ning asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonide **ja võrgustike** järeltusi ja soovitusi. **Komisjon võtab samuti arvesse liidu ühinemisläbirääkimiste kontekstis kasutatud kriteeriume, eeskätt õigustiku peatükke, mis käsitlevad kohtusüsteemi ja põhiõigusi, õigust, vabadust ja turvalisust, finantskontrolli ja maksustamist, ning suuniseid, mida kasutatakse koostöö- ja kontrollimehhanismi kontekstis liikmesriigi edusammude jälgimiseks.**

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Asjaomane liikmesriik edastab **kogu**

Muudatusettepanek

4. Asjaomane liikmesriik edastab

nõutava teabe ja võib esitada märkusi komisjoni määratud tähtaja jooksul, mis ei tohi olla lühem kui **1 kuu** alates komisjoni arvamuse teatavakstegemisest. Oma märkustes võib liikmesriik teha ettepaneku võtta parandusmeetmeid.

nõutava teabe ja võib esitada märkusi komisjoni määratud tähtaja jooksul, mis ei tohi olla lühem kui **üks kuu ega pikem kui kolm kuud** alates komisjoni arvamuse teatavakstegemisest. Oma märkustes võib liikmesriik teha ettepaneku võtta parandusmeetmeid.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Otsustades selle üle, kas **esitada ettepanek asjakohaste meetmete võtmise otsuse** kohta, võtab komisjon arvesse saadud teavet, asjaomase liikmesriigi esitatud märkusi ja ette pandud parandusmeetmete piisavust.

Muudatusettepanek

5. Otsustades selle üle, kas **võtta vastu otsus artiklis 4 osutatud mis tahes meetmete** kohta, võtab komisjon arvesse saadud teavet, asjaomase liikmesriigi esitatud märkusi ja ette pandud parandusmeetmete piisavust. **Komisjon otsustab saadud teabe kohaste järeelmeetmete üle soovitusliku tähtaja (ühe kuu) jooksul ning igal juhul mõistliku aja jooksul alates nimetatud teabe saamise kuupäevast.**

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Komisjon võtab kehtestatavate meetmete proportsionaalsuse hindamisel nõuetekohaselt arvesse lõikes 2 osutatud teavet ja suuniseid.

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Kui komisjon leiab, et üldistunud puudus õigusriigi toimimises on tuvastatud, **esitab ta nõukogule ettepaneku asjakohaseid meetmeid käsitleva rakendusakti kohta.**

Muudatusettepanek

6. Kui komisjon leiab, et üldistunud puudus õigusriigi toimimises on tuvastatud, **võtab ta artiklis 4 osutatud meetmete kohta otsuse vastu rakendusakti abil.**

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 6 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. Samal ajal kui komisjon võtab vastu otsuse, esitab ta Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku paigutada eelarvereservi ümber vastuvõetud meetmete väärtusega samaväärne summa.

Muudatusettepanek 58

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 6 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6b. Erandina finantsmääruse artikli 31 lõigetest 4 ja 6 arutavad Euroopa Parlament ja nõukogu ümberpaigutamise ettepanekut nelja nädala jooksul alates selle vastuvõtmisest mõlemas institutsioonis. Ümberpaigutamise ettepanek loetakse heakskiidetuks, kui Euroopa Parlament seda antud häälte enamusega või kui nõukogu seda kvalifitseeritud häälteenamusega nelja nädala jooksul ei muuda ega tagasi ei lükka. Juhul kui Euroopa Parlament või nõukogu muudab ümberpaigutamise ettepanekut, kohaldatakse finantsmääruse artikli 31 lõiget 8.

Muudatusettepanek 59

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 6 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6c. Lõikes 6 osutatud otsus jõustub juhul, kui ei Euroopa Parlament ega nõukogu ümberpaigutamise otsust lõikes 6b osutatud ajavahemiku jooksul tagasi ei lükka.

Muudatusettepanek 60

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7. Otsus loetakse nõukogu poolt vastuvõetuks juhul, kui nõukogu ei ole kvalifitseeritud häälteenamusega otsustanud komisjoni ettepaneku tagasi lükata ühe kuu jooksul pärast selle vastuvõtmist komisjonis.

välja jäetud

Muudatusettepanek 61

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 8**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8. Nõukogu võib kvalifitseeritud häälteenamusega komisjoni ettepanekut muuta ja muudetud teksti nõukogu otsusena vastu võtta.

välja jäetud

Muudatusettepanek 62

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Asjaomane liikmesriik võib igal ajal

1. Asjaomane liikmesriik võib igal ajal

esitada komisjonile tõendeid selle kohta, et üldistunud puudus õigusriigi toimimises on kõrvaldatud või olemast lakanud.

esitada komisjonile **ametliku teate, mis sisaldab** tõendeid selle kohta, et üldistunud puudus õigusriigi toimimises on kõrvaldatud või olemast lakanud.

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon hindab olukorda asjaomases liikmesriigis. Juhul kui üldistunud puudused õigusriigi toimimises, mis olid **asjakohaste** meetmete vastuvõtmise aluseks, on täielikult või osaliselt olemast lakanud, **esitab** komisjon **nõukogule ettepaneku võtta** vastu **otsus** nende meetmete täieliku või osalise tühistamise kohta. Kohaldatakse artikli 5 lõigetes 2, 4, 5, 6 ja 7 sätestatud menetlust.

Muudatusettepanek

2. Komisjon hindab **asjaomase liikmesriigi taotluse alusel või oma algatusel kolleegiumi arvamusi arvesse võttes** olukorda asjaomases liikmesriigis **soovitusliku tähtaja (ühe kuu) jooksul ning igal juhul mõistliku aja jooksul alates ametliku teate saamise kuupäevast**. Juhul kui üldistunud puudused õigusriigi toimimises, mis olid **artiklis 4 osutatud** meetmete vastuvõtmise aluseks, on täielikult või osaliselt olemast lakanud, **võtab** komisjon **viivitamata** vastu **otsuse** nende meetmete täieliku või osalise tühistamise kohta. **Samal ajal kui komisjon võtab vastu otsuse, esitab ta Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku vabastada täielikult või osaliselt artikli 5 lõikes 6 a osutatud eelarveserv**. Kohaldatakse artikli 5 lõigetes 2, 4, 5, 6, **6 b** ja **6 c** sätestatud menetlust.

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Juhul kui artikli 4 lõike 2 punkti b alapunktis i osutatud meede, millega peatatakse ühe või mitme programmi või selle/nende muudatuste heakskiitmine, või artikli 4 lõike 2 punkti b alapunktis ii osutatud kulukohustuste peatamise meede

Muudatusettepanek

3. Juhul kui artikli 4 lõike 2 punkti b alapunktis i osutatud meede, millega peatatakse ühe või mitme programmi või selle/nende muudatuste heakskiitmine, või artikli 4 lõike 2 punkti b alapunktis ii osutatud kulukohustuste peatamise meede

on tühistatud, kantakse eelarvesse peatatud kulukohustustele vastavad summad kooskõlas nõukogu määruse (EL, Euratom) nr XXXX („finantsraamistiku määrus“) artikliga 7. Aastal n peatatud kulukohustusi ei või kanda eelarvesse kaugemale kui aastasse n+2.

on tühistatud, kantakse eelarvesse peatatud kulukohustustele vastavad summad kooskõlas nõukogu määruse (EL, Euratom) nr XXXX („finantsraamistiku määrus“) artikliga 7. Aastal n peatatud kulukohustusi ei või kanda eelarvesse kaugemale kui aastasse n+2. ***Alates aastast n+3 lisatakse nõukogu määruse (EL, Euratom) nr XXXX (mitmeaastast finantsraamistikku käsitlev määrus) artiklis 12 sätestatud liidu kulukohustuste reservi peatatud kulukohustustega võrdne summa.***

Muudatusettepanek 65

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7**

Komisjoni ettepanek

Artikkel 7

Euroopa Parlamendi teavitamine

Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti viivitamata kõigist artiklite 4 ja 5 alusel ette pandud või vastu võetud meetmetest.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 66

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 7a

Aruandlus

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist aruande määruse kohaldamise, eelkõige võetud meetmete mõjususe kohta.

Aruandele lisatakse vajaduse korral asjakohased ettepanekud.

Muudatusettepanek 67

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas. ***Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.***

Muudatusettepanek

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Muudatusettepanek 68

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 8a

Lisamine finantsmäärusesse

Käesoleva määruse sisu lisatakse finantsmäärusesse selle järgmise muutmise ajal.